Anul al 55-lea | 14 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 14 Pagini | Nr. 50 Duminică 20 Februarie 1938
P IIII
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful postal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Ordinea publică

Decretul pentru modificarea legii pentru reprimarea unor infracțiuni contra ordinei publice și a legii pentru apărarea ordinei în Stat, publicat în Monitorul Oficial de eri, și reprodus în altă parte a ziarului, prezintă un interes deosebit nu numai prin rigoarea dispozițiunilor sale, ci și prin inovațiunile, pe care le introduce în procedura noastră penală și organizarea noastră judecătorească.

Desigur, astăzi ordinea cea mai deplină domnește în țară. Un guvern de uniune, la care și-au adus contribuția autoritățîi lor multe din personalitățile vieții publice, cari în ultimii douăzeci de ani au conlucrat la așezarea vieții Statului român și a legiuirilor noastre fundamentale, asigură țării, în momentul de față, o liniște, care nu este întru nimic amenințată. Severitatea dispozițiunilor cuprinse în noul decret pare deci a fi mai de grabă o reacțiune provocată de nefasta guvernare a ministerului trecut și o precauțiune în vederea unei turburări eventuale.

După războiul mondial, massele populare au intrat în viața publică, pe calea votului universal. Cadrele regimurilor reprezentative au fost depășite sau slăbite de acest aflux al milioanelor de oameni noi veniți în viața politică. Guvernele ca și opozițiile au trebuit să se organizeze pentru a face față acestui fenomen politic nou. Ideea autorității a câștigat, teren în fața ideei de libertate. Regimurile totalitare s'au născut din nevoia de a da masselor populare maximum de bună stare materială și de satisfacție morală printr'o tehnică politică nouă. Desi bazate pe ideea de autoritate, ca în Germania și în Italia, mulțumirea masselor populare este obiectivul lor principal și preocuparea lor de căpetenie este de a avea în permanență cea mai largă adeziune a acestora. Instrumentul prin care se realizează acest postulat este existența partidului unic, totalitar cum i se zice, care se substitue diferitelor partide și confundă acțiunea lui cu aceea a Statului. Regimurile totalitare au menținut însă instituțiunile fundamentale ale Statului.

In desvoltarea acestor regimuri ideia de autoritate a trecut deci dela viața de partid la viața de Stat.

Decretul publicat eri pare a avea din potrivă obiectivul de a preveni evoluția către un regim totalitar. In acest scop el crează o serie de infracțiuni noi, sau agravează pedepsele pentru unele infracțiuni la ordinea publică deja legiferate în 1933 și 1934.

Textul însuși al decretului este destul de explicit spre a nu mai avea nevoe de comentarii suplimentare. Trebue totuși să facem mențiune de o inovație importantă în comparație cu alte legiuiri asemănătoare. In majoritatea regimurilor de autoritate separațiunea puterii executive de cea judiciară rămâne precis delimitată. Cel mult dacă se crează o instanță specială sub forma unui tribunal de apărarea Statului, care deși judecând infracțiuni politice, își păstrează caracterul judiciar. La noi, în regimul nou creiat, calificarea și pedepsirea infracțiunilor rămân în competența tribunalelor ordinare. Totuși, ordonanțele de neurmărire și hotărîrile de achitare ale oricărei instanțe judecătorești dată pentru una din infracțiunile enumerate în decret se vor trimite în copie ministerului de justiție. Acesta va putea ordona o cercetare spre a vedea dacă achitarea nu a fost făcută cu rea credință sau nu este urmare unei vădite aprecieri greșite a faptelor. In caz afirmativ, consiliul de miniștri poate aviza față de completele de judecată la aplicarea pedepselor prevăzute de legea de organizare judecătorească.

In felul acesta puterea executivă își asumă pe de o parte atribuțiuni de instanță de apel și pe de altă parte atribuțiuni disciplinare, care până azi erau în competența magistraturii.

Se poate pune atunci în mod legitim întrebarea dacă această confusiune între puterea executivă și cea judiciară contribue la sporirea autorității, pe care decretul a avut drept scop s'o întărească.

Intr'adevăr, autoritatea își găsește în primul rând isvorul în acea dreptate, care este fundamentul domniilor, potrivit experienței milenare a strămoșilor noștri romani, cari au fost creatorii dreptului și ai justiției și cari ne-au lăsat ca moștenire maxime imprescriptibile în arta de a guverna.

Internaționala comunistă și frontul anticomunist

Ziarul „Pravda" a publicat alaltăeri o scrisoare a d-lui Stalin, prin care acesta răspunde întrebării unui tânăr propagandist comunist din provincie, relativă la acțiunea partidului comunist. Dictatorul rus declară, în rezumat, că victoria comunismului în Rusia Sovietică nu este definitivă și că pentru a o desăvârși este nevoie, nu numai de străduințele muncitorilor ruși, ci și de sforțările serioase ale proletariatului internațional. In cazul unui atac asupra Rusiei în deosebi, muncitorimea rusă și cea din statele burgheze trebue să-și dea sprijin reciproc.

Presa germană constată că, printr'o asemenea declarație, Stalin își apropie programul Internaționalei comuniste și deslănțuește contra sa o serie de atacuri violente, pornind de la tema că propaganda și acțiunea pentru înfăptuirea revoluției mondiale nu mai este numai opera Cominternului, ci a guvernului rus el însuși.

O asemenea politică este unul din aspectele zilnice ale conflictului de ideologii, care desparte Internaționala comunistă de frontul anticomunist italo-germano-japonez. Intr'adevăr, cel mai interesant dintre evenimentele politice ale ultimilor doi ani este crearea unui front comun între Germania, Japonia și în anul trecut Italia, care au transportat lupta contra bolșevismului din domeniul politicii lor interne în domeniul internațional.

Pentru înțelegerea exactă a pozițiunilor celor două forțe internaționale în prezență, este interesant să arătăm, care a fost evoluția, atât a politicii sovietice, cât și a Germaniei, Italiei și Japoniei, în raporturile lor reciproce.

Sovietele au preconizat, încă dela începutul existenței lor, revoluția mondială ca mijloc de înfăptuire a marxismului. După intrarea lor în Liga Națiunilor, această politică a cunoscut un timp de oprire. U. R. S. S. devenea partizană a Ligii, a siguranței colective și a menținerii tratatelor de pace. Pactul Sovietelor cu Franța și cu Cehoslovacia era pe linia acestei politici. Propaganda pentru revoluția mondială continua, dar Sovietele făceau distincție între guvernul sovietic și între Comintern, organul propagandei Internaționalei comuniste, distincție care nu corespundea realității, dar care constituia o formulă comodă pentru a permite Sovietelor să aibă raporturi normale, chiar cu statele anticomuniste. Intervenția Rusiei în războiul civil din Spania a făcut inutilă întrebuințarea acestei formule subtile și nereale și a dus la o dușmănie deschisă și ireductibilă între Soviete și regimurile de autoritate.

Intr'adevăr, de cealaltă parte a baricadei, ostilitatea față de comunism lua forme din ce în ce mai lămurite și lupta se organiza din ce în ce mai sistematic.

In Germania, până la 1933, doctrina politică a armatei, care era favorabilă unei conlucrări cu Sovietele și prezența la cârma Reichului a unor părți de stânga, susținute de majorități socialiste și comuniste, erau prielnice unei politici de cordială apropiere de Rusia. Tratatul dela Rappallo, care nu a fost încă denunțat până astăzi, era expresia acestei atitudini. După cucerirea puterii de național-socialiști, politica germană a luat poziție hotărîtă contra bolșevismului. In Noembrie 1936, prin încheierea pactului germano-japonez contra comunismului, sub influența d-lui Ioachim von Ribbentrop, lupta contra Cominternului și în practică contra guvernului sovietic a fost transpusă din domeniul intern pe terenul internațional.

In Italia, bolșevismul era inamicul numărul 1, dar lupta contra lui se desfășura numai în interior, impo-

(Continuare în pagina 2 a)

D. ministru al Iranului în România care este în acelaș timp ministru acreditat în Cehoslovacia, Iugoslavia, Bulgaria, Grecia și Albania, a fost primit în audiență de d. Ed. Beneș, președintele republicei Cehoslovace cu ocazia prezentării scrisorilor de acreditare.

REGIMUL CE SE PREGATEȘTE PRESEI

OXO

In timpul guvernărilor trecute s'au întocmit anteproecte de legi cu privire la un alt regim al presei decât cel prevăzut în Constituție, care n'au fost însă transformate într'o lege de oarece înșiși autorii lor și-au dat seama de consecințele grave ce le-ar fi avut îngrădirea libertății scrisului în ziare și publicații periodice, asupra celorlalte drepturi și libertăți cetățenești.

Căci toate aceste drepturi și libertăți sunt coordonate. Nu se poate atinge numai unele din drepturile și libertățile recunoscute prin pactul fundamental — Constituția — iar celelalte să nu sufere și ele.

Totuși, noi n'am fost nici odată adversarii reglementării presei în cadrul comandamentelor naționale și al intereselor superioare de stat prin accentuarea răspunderii directe a ziariștilor și a editorilor, condiționată și garantată însă de respectarea libertății scrisului.

Căci, ce ar mai însemna presa într'o țară cu pretenții de civilizație și progres, dacă ziariștii n'ar avea putință să formuleze ideile și opiniile lor asupra tuturor problemelor și chestiunilor la ordinea zilei, ce sunt în strânsă legătură cu viața cetățenească, cu nevoile sociale, economice, sau culturale ale populațiunei, sau cu apărarea națională și dacă ei n'ar dispune de libertatea să critice actele guvernelor ce le consideră dăunătoare intereselor obștești, pe propria lor răspundere de exponenți ai opiniei publice?

Ce influență binefăcătoare ar mai avea o presă înlănțuită, aservită guvernelor, — care nu sunt scutite de slăbiciuni și nici organele lor de abuzuri de putere, — dacă s'ar mărgini să înregistreze numai comunicate, ordonanțe și decizii ministeriale, sau ar servi cetitorilor săi ode și ditirambe închinate celor învestiți temporar cu puteri excepționale?

Dacă nu putem tolera o presă înstrăinată, finanțată și controlată de organizații internaționale, sau patronată de elemente suspecte ce n'au nici pregătirea profesională, nici autoritatea morală să fie îndrumători ai opiniei publice românești, presa națională, care are o misiune grea și nobilă de îndeplinit, nu poate fi paralizată în acțiunea sa, prin restrângerea libertății scrisului.

De aceea, în legătură cu regimul ce se pregătește presei, trebue să se ia în seamă acest rol însemnat ce-l au ziarele românești, într'o epocă de adânci prefaceri în toate direcțiile și nu sub motive, sau pretexte ușor de găsit și de formulat, în împrejurări excepționale, să se aducă o atingere libertății ideilor și a criticei obiective, căci scopul ce s'ar urmări, nu va fi atins.

Contele Bethlen despre „Independența Transilvaniei"

OXO

Contele Ștefan Bethlen a publicat de curând o carte în limba italiană sub titlul: „L'Ungheria e l'Europa", în care susține următoarea tează:

Rolul pe care l-a avut în trecut Austro-Ungaria în Europa centrală de a ține „echilibrul" între puteri, a trecut după încheerea păcei, Italiei; revizuirea tratatului dela Trianon este un imperativ al politicii externe maghiare: iar pentru satisfacerea intereselor populației din Transilvania, ar fi bine să se proclame... independența acestei provincii!

Să lăsăm deoparte rolul ce i-l atribue fostul prim ministru maghiar, Italiei, în Europa centrală actuală, ca și povestea revizuirii tratatului dela Trianon și să ne ocupăm de propunerea relativă la „independența Transilvaniei".

Propunerea aceasta nu e o noutate. O găsim formulată și în nota VIII a delegației de pace ungară din 14 Ianuarie 1920, în care s'a spus că, „Transilvania ar prezenta „numeroase analogii cu Republica Elveției" și în consecință, s'ar putea crea, fie „o Transilvanie autonomă, asociată Ungariei", fie „o Transilvanie independentă, prevăzută cu o constituție împărțind puterea între diferitele națiuni ce o locuesc".

Și se mai spunea în aceaș notă, că numai așa se va neutraliza teritorul Transilvaniei între cele două state vecine, Ungaria și România și această provincie va beneficia de pace, după cum beneficiază și Elveția!...

Nota VIII-a a fost semnată de contele Apponyi și din cuprinsul său rees sforțările disperate ce le-a făcut atunci delegația ungară, ca să determine conferința păcei să accepte orice altă soluție, afară de aceea impusă de voința liber exprimată a poporului român și a germanilor, ca și de principiul naționalităților.

Așa se explică pentru ce contele Apponyi în nota menționată, a propus două soluții în chestia Transilvaniei, — autonomia, sau independența — dar n'a îndrăznit să pretindă incorporarea teritoriului ei în statul ungar. Și iată pentru ce. Contele Apponyi a recunoscut în nota a VIII-a că principiul naționalităților e în favoarea unirei Transilvaniei cu România, în termenii următori:

„In Transilvania, rasa română se găsește, în adevăr, în majoritate absolută...".

Acum, contele Ștefan Bethlen reia în cartea sa tipăritură în Italia teza absurdă a independenței Transilvaniei, sprijinind-o însă pe argumentul următor:

„Situația etnică din această provincie face imposibilă o demarcație precisă a teritoriului etnic locuit de diferite neamuri; iar amestecul neamurilor face posibilă independența bazată pe drepturile egale de conducere ale lor!...

Cum se potrivește această afirmație cu declarația contelui Apponyi din 1920, că în Transilvania rasa română este în majoritate absolută și cu propriile scrieri ale contelui Ștefan Bethlen din 1913, în care recunoaște predominanța elementului românesc în această provincie, până dincolo, spre vest, de actuala frontieră a Trianonului?...

Nu e tocmai greu de ghicit ce se urmărește de către revizioniștii maghiari prin formula „independenței" Transilvaniei, pusă în circulație de contele Ștefan Bethlen, după pretențiile absurde ce le-a formulat până acum asupra restabilirii „Ungariei milenare"...

Ungurii se vor convinge însă că trebue să renunțe definitiv și la formula „independenței", în propriul lor interes, dacă vor să trăiască în pace cu vecinii lor.

R. SEIȘANU

Patru ani dela moartea Regelui Albert al Belgiei

Bruxelles, 17 (Rador). — *Intreaga Belgie a adus azi un nou și solemn omagiu memoriei Regelui Albert, cu prilejul împlinirii a patru ani de la tragica moarte a Suveranului.*

In toate bisericile s'au oficiat slujbe religioase în prezența autorităților civile și militare.

La Bruxelles, membrii guvernului și ai corpului diplomatic precum și reprezentanții autorităților și ai armatei au venit la mormântul fostului Rege.

In cursul după amiezii, populația a defilat în mare număr prin fața mormântului regal.

Statul major al unei unități militare de femei, chineze, la lucru

SCRISORI DIN LONDRA

PRIMĂVARĂ?

de AUGUR

Londra, Februarie

De o săptămână asistăm la Londra, la o adevărată inflație a optimismului în ce privește posibilitatea unui acord desăvârșit între Marea Britanie și Italia. Aceasta a început a doua zi după lovitura de teatru dela Berlin, care a pus armata și diplomația germană și mai mult în puterea partidului nazist.

Nu știm dacă explozia de optimism pentru un acord anglo-italian o datorăm știrii promovării d-lui von Ribbentrop în postul de ministru de externe al Reichului. Sau e o simplă coincidență? In tot cazul, faptul este că noi, care de doi ani predicăm înțelegerea între Roma și Londra, ne găsim deodată depășiți, chiar de aceia, cari de curând încă, ne excomunicau pentrucă am îndrăznit să spunem că cearta lor cu Mussolini era împotriva naturii lucrurilor și tot astfel contrarie intereselor esențiale britanice.

Dar nu importă motivele acestei întorsături simpatice. Faptul important e că ea există. E întemeiată, nu pe voința unui singur om, ci pe voința guvernului întreg. D. Eden, deunăzi, a muncit cu folos, spre a aplana obstacolele din calea unei conversații directe cu Roma. N'ar fi putut proceda altfel, dacă inima lui ar fi fost într'altă parte. Căci presiunea, exercitată asupra lui de colegii săi, devenea irezistibilă. Observație de reținut: presa din Londra care a dus atâta vreme o propagandă anti-italiană, se arată, în ansamblul ei, favorabilă nouei politici. Deci, dacă ni se

(Continuare în pagina 2-a)

A doua lume din Asia

OXO

Telegramele anunță că se continuă în mod activ tratativele pentru restrângerea raporturilor dintre Turcia, Iran și Irac. Deosebirea de regimuri — Turcia e republicană, Iranul imperiu, Iracul regat sub protectoratul Marei Britanii — nu constitue o piedică la stabilirea unor relațiuni, care, fără să meargă până la o alianță formală, nu sunt nici departe de o alianță, și nu întunecă luarea în considerațiune a unor reale interese cu caracter economic și politic. Sunt interese și sunt primejdii mai puternice decât orice chestiuni ideologice în ce privește modul de organizare internă a statelor respective.

Cele trei state, pe care le-am citat, formează o parte a celei a doua lumi din marele continent asiatic, prima lume rămânând să fie lumea popoarelor de rasă galbenă, în deosebi japonezii și chinezii, cari din dușmani cum sunt astăzi, se prea poate ca într'un viitor mai mult sau mai puțin apropiat să devie prieteni și colaboratori pentru atingerea aceleeași ținte: hegemonie în Asia.

Această hegemonie nu constitue însă numai un pericol pentru statele europene și pentru posesiunile și coloniile lor, ci prezintă un pericol, poate, mai apropiat, mai imediat și pentru statele și popoarele, care n'aparține rasei galbene și locuesc pe continentul asiatic.

Aceste popoare sunt turcii, arabii și persanii. N'au ceva comun ca origină etnică, iar limbile vorbite de fiecare din ele sunt cu totul deosebite. Limba turcă, de pildă, este de origină uralo-altaică, limba persană e o limbă indo-europeană, pe când limba arabă este semită.

In ce privește religia, e drept că atât turcii, cât și persanii, precum și marea majoritate a poporului arab sunt mahomedani, însă cu deosebiri așa cum există și la creștini. Persanii, bunăoară, sunt socotiți ca shismatici de turci și de arabi. Intre arabi, de asemenea, sunt secte religioase disidente, cum e secta vahabiților care stăpânesc astăzi orașul sfânt Meca.

Mai înainte de reforma lui Kemal Ataturk, aceste trei popoare aveau între ele comun alfabetul, care era alfabetul arab. De câțiva ani încoace însă, turcii l-au înlocuit — și au făcut foarte bine — prin alfabetul latin. Pomenesc în treacăt că din alfabetul nostru românesc au adoptat litera ș, pe care o scriu la fel.

Inainte vreme, adică tot mai înainte de reformele radicale ale atât de energicului și priceputului președinte al republicii turcești și în mod cu totul deosebit în vremea sultanilor, turcii și arabii se simțeau mai strâns legați unii de alții prin legăturile de comunitate religioasă. Acest sentiment era așa de tare, încât înăbușea și strivea sentimentul conștiinței naționale.

Pentru turci, faptul acesta a fost o adevărată nenorocire, a fost cauza de căpetenie, care i-a împiedecat să-și afirme individualitatea lor etnică, puterea lor de creațiune proprie.

Incepând însă din vremea Junilor turci și desăvârșindu-se sub regimul actual, conștiința națională la turci s'a afirmat într'o măsură atât de mare, încât a făcut să treacă pe un plan secundar faptul că ei aparțin religiei mahomedane. E un fapt pe care mulți intelectuali turci îl socotesc mai degrabă ca un neplăcut accident istoric.

Aceasta este, în linii generale, a doua lume din Asia, lume care înglobează mai multe zeci de milioane de suflete și care, în fața unor interese comune de natură economică și mai ales în fața unor primejdii comune de altă natură, caută să-și strângă rândurile și să înjghebeze un bloc pe cât e cu putință mai unitar.

Pentru noi, românii, aceste sforțări ale statelor și popoarelor mahomedane din Asia de a se apropia între ele, prezintă un interes, asupra căruia nici nu prea e nevoe să stăruim mult. Relevăm numai că inițiativa revine Turciei, Turcia fiind statul cel mai puternic, mai bine organizat și tot odată statul îndrumat cu toată hotărârea pe drumul civilizației europene. In această privință, Turcia, deși prin poziția ei geografică este astăzi un stat apropape asiatic, se prezintă însă ca un stat mai european decât unele din statele care — geograficește — se găsesc în Europa.

Pe de altă parte, relațiile dintre România și Turcia sunt, din fericire, din cele mai amicale. Nimic nu poate pricinui slăbirea acestor relații, ci, dimpotrivă, totul pledează pentru o mai mare restrângere a lor.

N. BATZARIA

Catastrofă provocată de prăbușirea unei avalanșe de zăpadă in Rusia

Moscova, 17 (Radio-Central). — O avalanșă uriașă de zăpadă s'a prăbușit ieri peste orașul Ciros, la poalele muntelui Kola.

Avalanșa a distrus un hotel, o cafenea, mai multe case și un pod de piatră.

21 persoane au fost ucise, iar trei grav rănite.

Un nou tratament al cancerului

Budapesta, 17 (Rador). — **Doctorul Barna a făcut o interesantă experiență privitoare la tratamentul cancerului.**

El a constatat că tumorile canceroase dispar totdeauna la animalele tratate cu acetonă.

Doctorul Barna crede că un tratament analog ar putea fi aplicat cu succes și oamenilor.